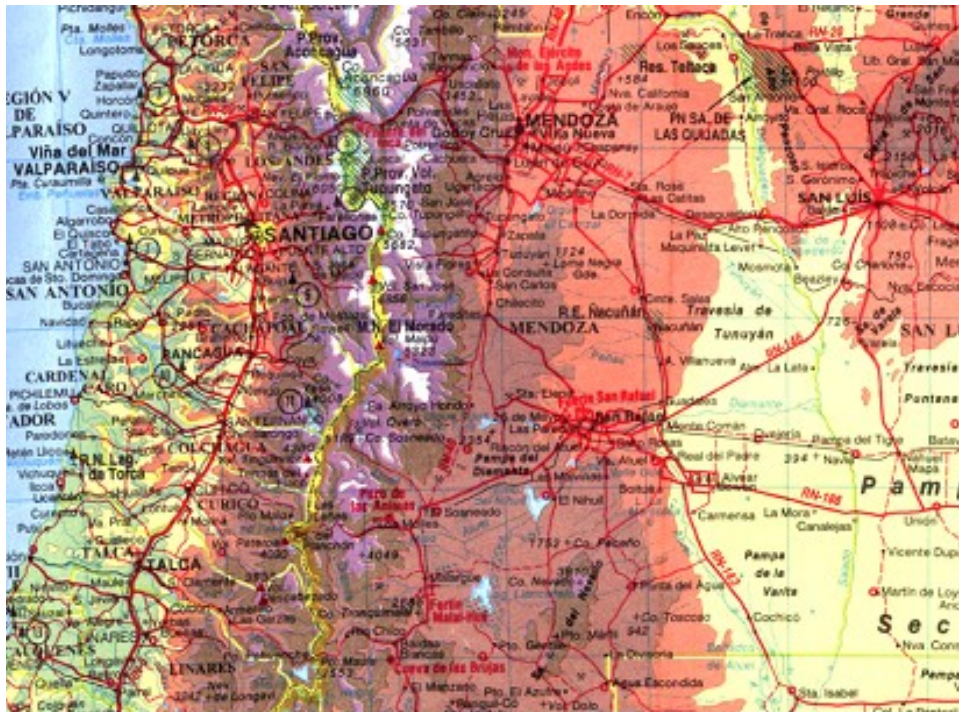

Katolíci pod Andami v argentinské pampě

Kde je Malargue?

Městečko *Malargue* (20 tis. obyvatel) se rozprostírá na náhorní rovině v argentinské Žluté pampě asi 20 km východně od hřebene And v nadmořské výšce 1400 m v provincii *Mendoza*, asi 400 km na jih od stejnojmenného hlavního města provincie. Jeho zeměpisné souřadnice 70 stupňů západní délky a 35,5 stupně jižní šířky znamenají, že leží dost hluboko na jižní polokouli, aby tam bylo možné v noci pozorovat jak *Jižní kříž* tak také nejbližší sousední galaxie - *Velké a Malé Magellanovo mračno*. Od Prahy je Malargue vzdáleno vzdušnou čarou asi 13 tis. km (třetinu obvodu zeměkoule) a při cestě letadlem je potřeba překonat z Prahy 5 časových pásem. Prakticky to znamená dostat se z Ruzyně na některé velké evropské letiště (Londýn, Paříž, Frankfurt, Řím, Madrid) a odtamtud pak transkontinentálním letadlem do chilského *Santiago*, což představuje nonstop let v délce 13,5 h. Z téhož letiště pak startují 3x denně menší letadla, která se za 45 min. přehoupnou přes Andy na hranici mezi Chile a Argentinou do *Mendozy*. Odtud se do Malargue v pampě dostáváme pronajatými auty, což je asi 6 - 7 h jízdy po celkem slušné asfaltové silnici s nepříliš silným provozem.

Mapa části Chile (vlevo u Pacifiku) a přilehlé pampy v Argentině. Hranice mezi státy vede zhruba po hřebenu And s nejvyšší horou *Aconcagua* (6960 m n.m.) *Malargue* je dole uprostřed. Silnice jsou vyznačeny červeně.

Přelet And z Mendoza do Santiaga de Chile.
Vpravo vyčnívá nejvyšší vrchol obou Amerik – nádherná Aconcagua (6960 m n.m.)

Pohled na zasněžený vrchol Aconcaguy ze silnice Mendoza – Malargue
Jak patrně, pod Andami se daří (báječné) vinné révě

Observatoř Pierra Augera

Od r. 1999 se totiž naše akademické pracoviště (*Fyzikální ústav AV ČR v Praze a v Olomouci*) podílí v okolí Malargue na výstavbě obří mezinárodní observatoře pro výzkum kosmického záření, která nese jméno průkopníka v oboru studia kosmického záření francouzského fyzika *Pierra Augera* (1899-1993).

Znamená to, že každý rok se na observatoři střídají také čeští fyzikové, astronomové, inženýři a studenti doktorandského studia, kteří zajišťují jednak samotnou výstavbu a jednak slouží v nočních směnách, protože observatoř již od r. 2004 zčásti funguje a její funkční část se postupně rozrůstá, takže pozorovací směny jsou čím dál tím náročnější. Na výstavbě observatoře se podílí bezmála 400 vědeckých a odborných pracovníků ze 17 zemí čtyř světadílů (Evropa, Jižní a Severní Amerika a Austrálie).

Začátek okresu Malargue poblíž Coihueca

Řídící centrum *Observatoře Pierra Augera*

Pozorovací stanice v *Coihueco* asi 60 km od *Malargue* ve výšce 1750 m n.m. V zelené budově je umístěno 6 světelných fotografických komor vybavených českými zrcadly z Olomouce

Svazek klíčů od stanice *Coihueco*. Světelné komory na této observatoři jsou osazeny celkem 360 zrcadly tvaru šestiúhelníků, které do sebe zapadají jako dlaždice a vytvářejí tak obří světelné komory, z nichž každá má průměr 3,6 metru a zorné pole 30 stupňů. Komory sledují slabounké modré záblesky ve vzduchu, které vznikají při průletu částic kosmického záření atmosférou Země. Údaje se předávají do řídicího centra v *Malargue* radiem pomocí antény na vysokém stožáru.

Mapa okolí města *Malargue* s vyznačenou polohou čtyř stanic se světelnými komorami (žluté obdélníčky) – českými zrcadly jsou vybaveny stanice *Coihueco* a *Loma Amarilla*. Modré puntíky vyznačují polohu pozemních detektorů kosmického záření. Observatoř zaujímá plochu téměř 3 tisíce čtverečních kilometrů !

Účastníci pravidelných pracovních porad, které se v *Malargue* konají dvakrát ročně

Hlavní čtyřproudová silnice městečka Malargue je přes 3 km dlouhá a dominuje jí městská hodinová věž. Hodiny odbíjejí elektronicky každou čtvrt hodinu. Silnice se ve večerních hodinách mění v automobilové korzo. Auta mají zařazenu jedničku a jedou na volnoběh, přičemž posádky vozů se navzájem zdraví a případně vyhrávají taneční hudbu na plné pecky.

Farnost sv. Josefa v Malargue

Sám jsem na observatoři poprvé pracoval koncem r. 2002 a protože v městečku Malargue máme vždy ubytování (obvykle v soukromí), zajímal jsem se mj. o to, jak tam funguje místní farnost, což je relativně snadné, protože naprostá většina Argentinců (cca 95%) se hlásí k římsko-katolické církvi. Skutečně, hned vedle místní radnice se nachází *kostel a fara u sv. Josefa* a v neděli se slouží dopolední mše sv. v 9 a 11 h, kdy je rozlehlý kostel vždy zcela zaplněn, zejména záplavou dětí. Vnitřní výzdoba kostela je střídá, převažují stříbrné rámy obrazů a bohoslužebné předměty (není divu: jsme přece v Argentíně, která dostala podle stříbra své jméno). Při mši sv. se hodně a krásně zpívá; Argentinci jsou obecně velmi muzikální a temperamentní. Pozdravení pokoje se dává nejenom stiskem ruky, ale i polibky.

Hlavní vchod do *kostela sv. Josefa* v Malargue

Interiér kostela sv. Josefa v Malargue

Zvonice farního kostela v Malargue

Socha sv. Josefa s Ježíškem

Pohled na hlavní oltář kostela v Malargue

Detailní pohled na boční obrazy hlavního oltáře

Krucifix vedle oltáře a soška Panny Marie s Ježíškem před sakristií

Budova fary u sv. Josefa v Malargue je vskutku velmi prostá stavba, přilehlá ke kostelu

Hned během první návštěvy jsem viděl, že pro místní obyvatele je víra v Boha opravdu živá. Podél hlavní asfaltové silnice, ale často i na vedlejších prašných cestách se na odpočívadlech či ve skalních výklencích nalézají malé i větší svatyňky obvykle s obrazem Panny Marie a drobnou výzdobou, kterou nikdo nikde neničí, ač není nijak chráněna. Na poloviční cestě mezi Mendozou a Malargue se na mírném návrší nad parkovištěm nachází zdaleka viditelná bělostná socha sv. Františka z Assisi. Zde se pravidelně kvůli nutnému oddechu zastavujeme při příjezdu i odjezdu. A hned při první cestě autem na českou stanici observatoře na návrší Coihueco jsme asi 50 km od Malargue potkali procesí poutníků na koních a na vyzdobených selských povozech tažených koňmi, kteří slavnostně vystrojeni putovali do Malargue na církevní slavnost. Těch 50 km urazili pod celodenně pražícím sluncem v pusté krajině do večera. V suché pampě navíc vítr často víří jemný prach, takže taková dvoudenní pouť znamená opravdu velkou oběť.

Pražské Jezulátko u sv. Josefa

Když jsem se před časem zmínil před pražskými karmelitány, že jezdím do pampy víceméně pravidelně, dostal jsem od nich jako dárek pro tamější farnost krásně oblečenou sošku Pražského Jezulátka. Naše Jezulátko pod názvem *Bambino di Praga* je v celé Jižní Americe stejně populární jako prezident Václav Havel, ba možná ještě víc, takže dárek byl farností San José v Malargue přijat opravdu velmi srdečně.

Pan farář z Malargue, Pražské Jezulátko, JG a Dr. Michael Prouza z Kolumbijské univerzity

Setkání s panem kaplanem v Malargue, (svého času navštívil Meoptu v Přerově) a s jeho ministranty...

...a další Jezulátko z Prahy

Stejně tak otvírají dveře argentinských domácností fotografie Pražského Jezulátka, které tam občas vozím lidem, s nimiž jsem se blíže poznal a kteří obecně mají k cizincům a zejména k nám Čechům velmi přátelský vztah a porozumění. Nikdy jsem nečekal, že v tak vzdálené krajině a z našeho pohledu spíše polopustině s velmi nízkou hustotou nepříliš zámožného obyvatelstva najdeme tak vlídné přijetí i zájem o naši vědeckou práci.

Jiří Grygar